

Stránský, Zbyněk Zbyslav

Bylo tomu čtyřicet let...

Museologica Brunensia. 2012, vol. 1, iss. 1 (Podzim 2012), pp. 5-

ISSN 1805-4722 (print); ISSN 2464-5362 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131348>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

X

86

O. BRŮŽA—Z. Z. STRÁNSKÝ
ZROD MUZEJNÍ TERMINOLOGIE

muzeologické
sešity

Zbyněk Z. Stránský

Bylo tomu čtyřicet let...

co připravila formující se a prosazující se katedra muzeologie Filozofické fakulty dnešní Masarykovy univerzity v Brně k vydávání MUZEOLOGICKÉ SEŠITY a vydala jejich první svazek – MS I/69.

Bylo to u nás prvně, kdy se objevila periodická publikace zaměřená programově na formování, obhajování i popularizaci muzeologie a jejího poslání.

Již tehdy jsem v úvodu k prvnímu svazku MS napsal, že „má-li muzeologie skutečně odpovídat svému poslání, potřebuje k tomu alespoň dvě základní podmínky: 1. musí vytvořit z dosavadních dílčích poznatků soustavu, jež by po obsahové i metodologické stránce odpovídala úrovni ostatních vědních disciplín, 2. musí pohotově seznamovat pracovníky v muzeích s těmito výsledky, které zatím dosáhla, a tak umožnit jejich kritické prověření.“ V intencích těchto potřeb se i strukturoval tento sborník. Těžiště tvořily teoretické práce a jejich aplikace v konkrétní praxi, ale také historie muzejnictví i jednotlivých muzejních ústavů. Nechyběl však ani prostor pro diskusi o aktuálních odborných i organizačních otázkách, stejně jako rozborů výstav a expozic, recenze domácí i zahraniční literatury a informace ze všech oblastí muzejních činností. K MS se vázala řada suplementů s obsažnými, většinou cizojazyčnými muzeologickými pracemi. To vše reprezentovalo a zprostředkovávalo profil brněnské muzeologie.

Po dvaceti letech vyšlo poslední číslo MS X/86. Když jsem odešel z Moravského muzea a později jako důchodce i z katedry muzeologie, nikdo z následovníků se již nevěnoval publikační bázi. Sám jsem se pokusil o jisté navazování, když jsem začal vydávat na nové Univerzitě M. Bela v Banské

Bystrici sborník MUSEOLOGICA- I/2000, II/2001 v souvislosti s úkolem vybudovat zde na přírodovědecké fakultě katedru ekomuzeologie. Tento sborník měl své pokračování pod názvem ACTA MUSEOLOGICA.

Připomínám zde tuto minihistorii ne pro ni samu, ale proto, že to byla právě tato publikační činnost katedry, která zásadně přispěla k formování muzeologie a prostřednictvím cizojazyčného aparátu i celých prací zajistila katedře mezinárodní prestiž, což motivovalo nejen kontakty a výměnu literatury, ale vedlo UNESCO k rozhodnutí o zřízení International Summer School of Museology a souběžné UNESCO Chair of Museology and World Heritage. Analogicky k Muzeologickým sešitům začala vydávat také mezinárodní komise ICOM-ICOFOM své MUSEOLOGICAL WORKING PAPERS – 1/1980,2/1981.

Podle mého soudu právě na základě těchto zkušeností musíme vítat zrod titulu MUSEOLOGICA BRUNENSIS a poděkovat jak vedení Filozofické fakulty a Ústavu archeologie a muzeologie, tak i Mendelovu muzea v Brně a celé Masarykově univerzitě za toto rozhodnutí a podporu věci muzeologie i za prostředky věnované pro tento účel.

Brněnská muzeologie tak dostává opětně po málem půl století do rukou významný nástroj: publikační platformu k prezentaci a obhajobě, ale především k rozvíjení muzeologie a její vysokoškolské výuky a současně nenahraditelný prostředek k navazování mezinárodních kontaktů.

To je také cesta k tomu, jak nejen propagovat poslání a úlohu muzeologie ve vztahu k problematice stavu a dalšího rozvoje muzejní kultury, ale zejména motivovat tvořivou práci v tomto oboru, bez které žádný obor a tedy ani muzeologie, se nemůže prosazovat, ani obhajovat právo na svou existenci. Je to také báze k tomu jak podnitit zájem o práci v tomto oboru, vytvářet potřebnou teoretickou bázi pro výuku, studium i praxi a reagovat na zahraniční muzeologickou a muzeografickou produkci i participovat na obecném vývoji tohoto oboru. S touto publikační aktivitou se musí však především muzeologické pracoviště, a to jak ve vztahu k vyučujícím i posluchačům, tak i externím domácím i zahraničním spolupracovníkům a zájemcům, vypořádat.

Realizovat tento úkol není lehké a neméně obtížné bude zabezpečit kontinuitu vydávání s ohledem zejména na kvalitu příspěvků, které jsou pro existenci kteréhokoli periodika rozhodující.

Mějme však na zřeteli, že žádný obor se nemůže obhájit, ani rozvíjet bez vlastní publikační činnosti. A to platí o to více v případě muzeologie, která stále musí bojovat o své právo na existenci a prokazovat své nesuplovatelné poslání pro kvalitativní rozvoj i budoucnost muzejní kultury. ■